

CZU: 343.63:343(478)(094.4)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5795381>

КЛЕВЕТА И ОСКОРБЛЕНИЕ В АРХИТЕКТУРЕ УГОЛОВНОГО КОДЕКСА И КОДЕКСА О ПРАВОНАРУШЕНИЯХ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Лилия ГЫРЛА

Молдавский государственный университет

Статья посвящена разработке понятий «оскорбление» и «клевета» в архитектуре Уголовного кодекса и Кодекса о правонарушениях Республики Молдова. Посягательство перестает быть вредоносным с позиции уголовного закона, а исключение уголовной ответственности за клевету и оскорбление, как общих составов преступлений, вычеркивает эти посягательства из списка уголовно наказуемого психического насилия. В свою очередь, специальные составы клеветы и оскорбления сохранены в системе Особенной части Уголовного кодекса Республики Молдова, при соблюдении некоторых условий наступления уголовной ответственности.

В результате проведенного анализа доказано, что подобного рода действия разнородны, случайны и субъективны. Оскорбляющий либо клеветующий претендует на то, что его оценка является объективной, а не только его собственной. обосновывается, что наличие или отсутствие оскорбления устанавливается как с учетом объективного значения в конкретной ситуации совершенных виновным действий и использованных слов, так и субъективного восприятия со стороны потерпевшего. Автором были сформулированы выводы и рекомендации по улучшению действующего законодательства.

Ключевые слова: оскорбление, клевета, психическое насилие, честь, достоинство, репутация, объективная оценка оскорбления, субъективная оценка оскорбления.

CALOMNIA ȘI INSULTA ÎN ARHITECTURA CODULUI PENAL ȘI A CODULUI CONTRAVENȚIONAL ALE REPUBLICII MOLDOVA

Acest articol este consacrat dezvoltării conceptelor de insultă (injurie) și calomnie în arhitectura Codului penal și a Codului contravențional ale Republicii Moldova. Atentatul încetează să mai fie prejudiciabil din punct de vedere juridico-penal, fiind operată dezinicriminarea calomniei și insultei ca componentă generală a infracțiunii; prin urmare, dispare posibilitatea de a urmări penal această formă de violență psihică. La rândul lor, norme speciale de calomnie și insultă sunt păstrate în sistemul Părții speciale a Codului penal al Republicii Moldova, cu condiția respectării anumitor condiții de survenire a răspunderii penale.

În urma analizei întreprinse s-a demonstrat că astfel de fapte sunt eterogene, aleatorii și subiective. Făptuitorul pretinde că evaluarea lui este una obiectivă și aparține nu doar lui. Se argumentează că prezența sau absența faptei de insultă (injurie) se stabilește ținându-se cont atât de semnificația obiectivă a acțiunilor comise și a cuvintelor folosite de către făptuitor într-o situație concretă, cât și de percepția subiectivă din partea victimei. Autorul a formulat concluzii și recomandări propuse spre îmbunătățirea legislației actuale.

Cuvinte-cheie: insultă, calomnie, violență psihică, onoare, demnitate, reputație, evaluarea obiectivă a insultei, evaluarea subiectivă a insultei.

SLANDER AND INSULT IN THE ARCHITECTURE OF THE CRIMINAL CODE AND THE CONTRAVENTION CODE IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

This article is dedicated to the development of the concepts of insult and slander in the architecture of the Criminal Code and Contravention Code of the Republic of Moldova. From the point of view of the criminal law, the encroachment ceases to be harmful, as a general legal norm, criminal liability for slander and insult being excluded, the modern criminal law removes these encroachments from the list of criminally punishable mental violence. At the same time, the special norms of slander and insult are kept in the system of the Special Part of the Criminal Code of the Republic of Moldova, being subjected to certain conditions for the occurrence of criminal liability.

As a result of the analysis, it was proved that such actions are heterogeneous, randomised and subjective. The offender pretends that their assessment is objective, and not just their own. It is substantiated that the presence or absence of insult is established by taking into account both the objective meaning of the actions committed and the words used by the guilty person in a particular situation, and the victim's subjective perception. The author formulated conclusions and recommendations in view of improving the current legislation.

Keywords: insult, slander, psychological violence, honour, dignity, reputation, an objective assessment of the insult, subjective assessment of the insult.

Prezentat la 10.08.2021

Publicat: ianuarie 2022